

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Onderwerp: Reactie op internetconsultatie “Aanzet voor een wettelijke regeling voor een besloten vennootschap met maatschappelijk doel (BvM)”

Schiphol-Rijk, 6 mei 2021

Geachte heer/mevrouw,

Met veel interesse heb ik de aanzet voor een wettelijke regeling voor een besloten vennootschap met maatschappelijk doel gelezen. Mijn waarneming is dat hier in de praktijk veel behoefte aan is en ik ondersteun dit initiatief daarom van harte.

Inleiding

Ondernemers die een maatschappelijk doel belangrijker vinden dan het maken van winst ten behoeve van aandeelhouders zijn voor de samenleving van onschatbare waarde. Vooral gezien de wereldwijde duurzame uitdagingen waar we nu voor staan.

Het zijn ondernemers die maatschappelijke problemen oplossen en mensen willen helpen. Daarnaast moet er ook geld verdiend worden om duurzaam te ondernemen en blijvende impact te creëren. Er is een bewezen verdienmodel nodig waardoor de onderneming en derhalve ook de missie bestaansrecht hebben. Een passend verdienmodel zorgt voor een voorspelbare geldstroom naar de onderneming, waardoor er betekenisvol werk voor anderen gedaan kan blijven worden.

Als accountant help ik graag ondernemers met een groeiend & bloeiend bedrijf die een positieve impact willen maken in de wereld. Daarnaast probeer ik met het spreekuur voor minima ondernemers, Hart voor de stichting korting & sponsoring mijn steentje bij te dragen.

Vanuit mijn rol als accountant doe ik graag de volgende 6 aanbevelingen welke aansluiten bij het doel van de regeling en op de volgende pagina's verder worden toegelicht:

- 1) Fiscale voordelen;
- 2) Aanvullende verplichtingen;
- 3) Verslaglegging;
- 4) Toezien op naleving;
- 5) Flexibiliteit, reparatie en uitbreiding wetgeving;
- 6) Publicatie bij beëindiging BvM.

1) Fiscale voordelen

In de huidige aanzet staat 'Hierbij geldt dat de BV met een BVm label dezelfde fiscale status heeft als de BV die dat niet heeft, zodat er geen verschil in fiscale behandeling ontstaat tussen een BVm en een BV' [1]. Mijn aanbeveling is om juist wel te zorgen voor fiscale voordelen voor ondernemingen welke maatschappelijke doelen nastreven (BVm). Als stimulans voor de wereldwijde duurzame uitdagingen waar we nu voor staan, maar ook om ondernemers te belonen voor hun moed, investeringen en extra moeite die ze doen op sociaal, zorg en circulair duurzaam gebied.

Maatschappelijke organisaties werken bijvoorbeeld samen met werknemers met onbenut talent door een onjuiste vooropleiding of met mensen met minder goede vooruitzichten op de arbeidsmarkt door leeftijd, afkomst of ziekte. Een aantal organisaties kennen daarnaast ook een heel nieuw -van grondstoffen naar product- proces omdat zij bijvoorbeeld enkel met circulaire grondstoffen werken. Gebleken is dat deze processen bij de opstart, maar ook tijdens het bestaan van de onderneming vaak minder efficiënt verlopen dan bij reguliere ondernemingen. Dit werkt kostenverhogend waardoor er een ongelijk speelveld met reguliere ondernemingen ontstaat.

Om een gelijk speelveld met reguliere ondernemingen te creëren kunnen we denken aan tijdelijke en structurele overheidsstimulering. Tijdelijk om de maatschappelijke beweging aan te jagen als ook om hiermee blijvende stimulans bij de overheid te creëren om ervoor te zorgen dat de BVm niet misbruikt wordt (greenwashing).

Bij fiscale voordelen kunnen we bijvoorbeeld denken aan:

- 3 jaar startersaftrek zoals we dat ook al kennen bij de eenmanszaak [2];
- Fiscaal onbelaste vrijwilligersvergoeding zoals we dat ook kennen bij een stichting [3];
- Een ANBI status zoals we dat ook kennen bij een stichting [4];
- Verlaging en/of vrijstelling btw en vpb tarief;
- Overheidsvoucher ter dekking van kostenverhogende maatregelen.

2) Aanvullende verplichtingen

De overwegingen inzake vrijheid van winstbestemming en het doen van uitkeringen om de nieuwe wet uitvoerbaar, werkbaar en controleerbaar te houden zijn begrijpelijk [5]. De huidige aanzet is echter in mijn ogen te vrijblijvend. Hierdoor kan het voor onduidelijkheid in de maatschappij zorgen, maar ook misbruik van maatschappelijke status in de hand werken.

Als aanvullende verplichtingen kunnen we bijvoorbeeld denken aan:

- Een minimale dividend- en vermogensklem van 50% inzake de verplichting om het maatschappelijk doel voorop te stellen bij het bestemmen van de winst en het doen van uitkeringen aan aandeelhouders. Met dit voorstel blijft er ruimte voor risico beloning aandeelhouder, waarbij uiteraard rekening gehouden dient te worden met continuïteit van de onderneming (balans- en uitkeringstoets [6]);
- Voor salariëring werknemers en bestuur aansluiting zoeken bij de Balkenende norm (soms zijn aandeelhouders ook bestuurders) [7];
- Een kapitaalklem die het eigenaren verbiedt om hun aandelen te verkopen tegen een hoger bedrag dan de nominale waarde (voorstel Duitsland GmbH VE);
- De bij de Kamer van Koophandel te deponeren jaarrekening ook op de website van de onderneming publiceren, inclusief bestuursverslag.

3) Verslaglegging

Het verdient aanbeveling om in de jaarrekening van micro, kleine en (middel)grote BVM's [8] verplicht een bestuursverslag met maatschappelijke paragraaf op te nemen. In het verslag dienen financiële en niet financiële prestatie indicatoren, het winst- en vermogensbeleid voorstel, uitkering- en transacties aandeelhouders, arbeidsbeloning werknemers en bestuurders te worden toegelicht.

Mijn ervaring is dat veel mensen het lastig vinden om een reguliere jaarrekening te lezen. Deze aanvullende toelichting zorgt er derhalve voor dat gebruikers van de jaarrekening de activiteiten van de BVM gemakkelijker kunnen volgen en toetsen op het maatschappelijk doel. Dit werkt motiverend voor aantrekken klanten, werknemers en investeerders.

4) Toezien op naleving

Ten behoeve van kwaliteitsbewaking en om misbruik van een BVm tegen te gaan raad ik een vorm van toezicht aan. Bijvoorbeeld door verplichte betrokkenheid van een onafhankelijke accountant bij BVm jaarrekeningen. Afhankelijk van de BVm grootte en gevraagde zekerheid kunnen dit allerlei type accountantsverklaringen zijn, zoals samenstel- beoordelings- of een controle verklaring [9].

Mijn waarneming is dat boekhouders de reguliere Titel 9 BW 2 wetgeving voor BV's niet altijd juist of volledig toepassen. Iedereen kan boekhouder zijn. Accountant word je na een lange theoretische- en praktijkgerichte opleiding. Ook worden accountants periodiek getoetst vanuit de beroepsgroep en is er sprake van jaarlijks verplichte Permanente Educatie (PE).

Betrokkenheid van een onafhankelijke accountant geeft hiermee een kwaliteitsstempel op de jaarrekening en daarmee naar de maatschappij vertrouwen af. Aangezien deze aanbeveling mogelijk kostenverhogend werkt, kan hiervoor een overheidsvoucher verstrekt worden (zie punt 1 Fiscale voordelen).

5) Flexibiliteit, reparatie en uitbreiding wetgeving

Bij de BVm wetgeving zou er mijns inziens een mogelijkheid moeten blijven bestaan voor flexibiliteit en reparatie. In de praktijk blijkt soms pas waar de (ethische) lijnen lopen en waar nog meer behoefte aan is vanuit de ondernemer en maatschappij. Ethiek laat zich helaas niet altijd in regels vangen en kent daarnaast ook een tijdsperspectief. Derhalve mijn voorstel voor een periodiek terugkerende consultatie.

Als met maatschappelijke wetgeving voor een BV wordt begonnen kan dit later worden uitgebreid naar andere ondernemingsvormen. Waarom het voorop stellen van maatschappelijke doelen alleen voor BV's faciliteren?

6) Publicatie bij beëindiging BVm

In de aanzet staat vermeld dat de aankondiging voor het beëindigen van een BVm in een landelijk verspreid dagblad dient te gebeuren [10]. In de huidige tijd heeft niet iedereen toegang tot een landelijk verspreid dagblad echter wel online toegang. Derhalve hierbij een voorstel voor een (aanvullende) online advertentie of een e-mail vanuit een nog op te richten BVm register voor dat doel. Dit zorgt ervoor dat meer belanghebbenden bereikt worden en op deze wijze hun recht op verzet bewaakt wordt.

Tot slot

Met deze reactie hoop ik een positieve bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van de BVm wetgeving. Ik heb mij voor de fiscale voordelen en aanvullende verplichtingen bewust beperkt tot de reeds bestaande en bekende oplossingen om het proces van introduceren van de BVm niet te vertragen. Uiteraard ben ik graag bereid om verder mee te denken.

Met hartelijke groet,

Iris Aben AA | Accountant iris

Verwijzingen

- [1] Punt 31 van de aanzet, pagina 26
- [2] Wet Inkomstenbelasting 2001 art. 3.76.3
- [3] Wet Loonbelasting 1964 art. 2.6
- [4] Algemene wet inzake rijksbelastingen art. 5b
- [5] Punt 7 van de aanzet, pagina 10
- [6] Wet vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht (Flex BV) (artikel 2.216 BW)
- [7] Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
- [8] Titel 9 BW 2 Afdeling 11 Vrijstellingen - groottecriteria
- [9] <https://www.nba.nl/tools-en-voorbeelden/uitleg-gebruik-accountantverklaringen/>
- [10] Punt 22 van de aanzet, pagina 23